

אוגוסט 2025

נוהל תמיכה במחקר ופיתוח חקלאי במסגרת מרכזי מו"פ יישומי-אזורי לשנים 2026-2028

1. רקע לתמיכה ומטרתה

המדענית הראשית של משרד החקלאות וביטחון מזון מודיעה בזאת על פרסום נהל להגשת הצעות מחקר לתמיכה במו"פים האזוריים נתמכי משרד החקלאות וביטחון המזון לשנים 2026-2028.

מסלולי התמיכה בנוהל זה, מתמקדים במציאת פתרונות לבעיות ייחודיות לאזור בו ממוקמת תחנת המו"פ ומיועדים לגשר על פערי ידע חסרים.

נוהל זה נועד לתמוך במחקרים המיועדים להכניס חדשנות טכנולוגית ומדעית ולהשלים פערי ידע בתחומים בעלי חשיבות אזורית מתוך חשיבה על חקלאות העתיד.

מטרת נהל זה לסייע במימוש יעדי המחקר והפיתוח של המו"פים האזוריים, המתמקדים, בין היתר, בקידום חקלאות האזור, העלאת הפיריון החקלאי, רווחיות החקלאי, וכל זאת, לאור שינויי האקלים והאתגרים הכלליים העומדים בפני חקלאות ישראל.

מלבד סיוע במימוש יעדי המו"פ האזוריים, מטרת נהל התמיכה לתמוך במחקרים המקדמים את יעדי משרד החקלאות, בנושאים בהם: הפחתת השימוש בחומרי הדברה ומעבר להדברה ירוקה וידידותית לסביבה, חיסכון בתשומות חקלאיות (מים, דשנים אנרגיה ומשאבי אנוש), שיפור התרומה הבריאותית, האיכות, הבטיחות וכושר האחסון של התוצרת החקלאית והקטנת פחיתים, פיתוח אמצעים וטכנולוגיות שיאפשרו קידום חקלאות מקיימת ומחדשת, תוך שמירה על מערכות אקולוגיות, משאבי טבע ונופי סביבה, והבטחת איזון בין ייצור חקלאי לצרכים סביבתיים במרחב הכפרי.

קרן המדענית הראשית מעוניינת לממן באמצעות נהל זה, מחקרים שתוצאותיהם יסייעו, מלבד לחקלאי אזור המו"פ, גם לכלל החקלאים.

הגדרות

"המשרד" – משרד החקלאות וביטחון המזון

"המדענית הראשית" – המדענית הראשית של משרד החקלאות וביטחון המזון

2. תכולת הנהל

ניתן להגיש בקשה לתמיכה בגין פעילות מחקרית שתבוצע בטווח הזמן שבין תאריך 1.1.2026 לבין תאריך 31.12.2028.

3. תקציב

תקציב המחקרים המופעלים בנוהל תמיכה זה ניתן מתקציב משרד החקלאות וביטחון המזון, והינו בסכום של עד 20 מיליון ₪ (בהרשאה להתחייב) עבור כל שנה משלוש השנים 2026-2028.

סכום התמיכה יחולק באופן הבא:

1. 60% מכלל תקציב משרד החקלאות יחולקו בין ההצעות למיזמים שיוגשו במסגרת אשכול א' (מיזמים חוצי מו"פים) בחלוקה של עד 2 מלש"ח לכל מיזם, ללא קשר למו"פ שהגיש את ההצעה. ככל שיותר תקציב לאחר אישור כל הבקשות שעברו את תנאי הסף והאיכות באשכול א', יתרת התקציב תועבר לאשכולות ב' ו-ג'.

2. 40% מכלל תקציב משרד החקלאות יחולק בין המו"פים ככל שיותר תקציב לאחר אישור כל הבקשות שעברו את תנאי הסף והאיכות באשכול מסויים ו/או במו"פ מסויים, יתרת התקציב תחולק לפי כלל שיווינוי שתאשר וועדת התמיכות למחקרים.

יודגש, כי התמיכה לפי נוהל זה בכל שנות הנוהל כפופה לקיומו של תקציב מדינה מאושר ולקיומו של תקציב לנושא. במידה שהתקציב יקטן, יפחת בהתאם מספר המחקרים הזכאים לתמיכה. במידה שהתקציב יגדל, ועדת התמיכות תהא רשאית לקבוע בהתאם את מספר המחקרים הזכאים לתמיכה או לקבוע את היקף התמיכה.

4. תנאי סף לזכאות לתמיכה

1. הגורמים הזכאים להגיש בקשות לתמיכה

זכאי להגיש בקשה לתמיכה גוף מחקר ופיתוח (מו"פ), ובמידה שהמו"פ אינו ישות משפטית עצמאית, הבקשה תוגש ע"י התאגיד שבמסגרתו פועל המו"פ (להלן – מבקש התמיכה) ובכפוף לעמידתם בתנאים הבאים:

1. המו"פ נמצא באזור עדיפות לאומית בהתאם למפת העדיפות הלאומית שאושרה בהחלטת הממשלה מס' 919 מיום 10.09.2023, וכן נכלל באזור עתיר פעילות חקלאית, כמפורט בנספח 1 (בשטח המסומן כאזור א').
2. המחקר עוסק בנושא הרלוונטי לחקלאות האזור שבו פעיל המו"פ.
3. למו"פ נסיון מוכח בניהול של לפחות 5 מחקרים ישומיים בתחום החקלאות, בהיקף תקציבי של לפחות מיליון ₪ בכל אחת מארבע השנים האחרונות (2021-2024).
4. מבקש התמיכה מנהל ספרי חשבונות ורשומות לפי חוק עסקאות גופים ציבוריים, תשל"ו-1976.

2. תנאי סף נוספים לעניין הגשת בקשה לתמיכה

1. הצעות המחקר יוגשו לתמיכה ע"י המבקש בהתאם לנוסח דפי השער של קרן המדענית הראשית בקישור - www.agriscience.co.il
2. בגופים הנדרשים לפי דין להעסיק רואה חשבון, תהיה הבקשה לתמיכה חתומה בידי מורשי חתימה, בידי מנהל המו"פ ובידי רואה חשבון של התאגיד. רואה החשבון יאשר בחתימתו את נכונות פרטי הבקשה והמסמכים המצורפים אליה, וכן כי הבקשה אושרה בידי הגורם המוסמך בתאגיד. ביתר הגופים תהיה הבקשה לתמיכה חתומה ע"י מורשי החתימה של מגיש הבקשה ובידי מנהל המו"פ.

יובהר, כי בקשה של גורם שאינה עומדת בתנאי הסף תובא לדיון בוועדת התמיכות למחקרים המשרדית ותיפסל לאור אי עמידתה בתנאי סף.

5. צירוף מסמכים ונתונים

לטופס הבקשה יצורפו המסמכים הבאים:

1. טופס בקשה והתחייבות לעניין נוהל תמיכה במחקר ופיתוח חקלאי במסגרת מרכזי מו"פ יישומי אזורי לשנים 2026-2028 – נספח 2.
2. טופס בקשה להעברת כספים באמצעות מס"ב – נספח 3.
3. אישור עדכני מרשויות המס לעניין ניהול ספרים לפי חוק עסקאות גופים ציבוריים, התשל"ו-1976;
4. אישור לצורך ניכוי מס במקור, לפי תקנות מס הכנסה (אישור בדבר ניכוי במקור), התשמ"א-1980;
5. פירוט של כל התמיכות שאושרו למבקש התמיכה, בקשות לתמיכה שהגיש ושטרם אושרו לו או בקשות שבכוונתו להגיש למשרד או למשרדי ממשלה אחרים, בכסף או בשווה כסף, בגין הפעילות שעבורה הוא מבקש את התמיכה לפי נוהל זה, לרבות סכום התמיכה ופרטי הגורם המממן;
6. יובהר כי הסכום השנתי המירבי להצעת מחקר הוא עד 280,000 שקל לשנה למשך עד לשלוש שנים.
7. המשרד רשאי לדרוש ממבקש התמיכה מידע ומסמכים נוספים, כפי שיראה לנכון, לצורך הדיון בבקשה לתמיכה.

6. בחינת הצעות המחקר על ידי המשרד וכללים לחישוב ולאישור תמיכה

המדענית הראשית תמנה ועדת שיפוט מדעית לבחינת ודירוג ההצעות בכל שלושת האשכולות המופיעים בנוהל. בראש הוועדה תעמוד המדענית הראשית. חברי הוועדה יהיו: מנהל שה"מ או נציגו, המתאמת המדעית של המו"פים, המתאם המדעי מטעם קק"ל, נציג קק"ל שני, ושני חוקרים בכירים על פי מינוי המדענית הראשית.

נוהל התמיכה בנוי משלושה אשכולות בהתאם לאופי המחקר ורמת בשלותו המדעית. מבנה זה יאפשר בחינה רוחבית של כלל העשייה המחקרית, זיהוי צרכים, איתור מוקדי ידע מתהווים ותיעדוף של תמיכות תקציביות.

מטרת המעבר לבחינה ודירוג לפי אשכולות הינה לעודד:

- איגום הון אנושי ומשאבים למחקרים רב-תחומיים ורב-אזוריים.
- חיזוק הקשר בין תחנות מו"פ, חוקרים, מערכת ההדרכה וחקלאים.
- הזדמנות לקדם סוגיות חקלאיות המהוות מכשלה תוך קידום תחום מסויים בטווח הקצר והארוך.
- העלאת השקיפות, אחידות ויעילות בתהליך בחירת המחקרים.

להלן מפורטים עבור כל אשכול: מטרת האשכול, שלבי ההתקדמות בו והקריטריונים לשיפוט מחקרים.

אשכול א' - מיזמים חוצי מו"פים

מאפייני המחקרים שיאושרו באשכול זה: אשכול זה מיועד לתמיכה במחקרים רב-תחומיים משולבים, המאגדים תחומי מומחיות שונים כדי לתת מענה לאתגר חקלאי מורכב בגישה מערכתית ולזרז התקדמות לפתרון.

שלבי ההגשה וההתקדמות:

שלב ראשון – הצעה הקדמית (עד שני עמודים)

- תקציר: הבעיה המרכזית והיקפה, רעיון המיזם, תחומי ההתמחות שישולבו.
- פירוט אודות השותפים המעורבים שהביעו הסכמה להשתתף במיזם: שייכות ארגונית ותיאור מקצועי של כל אחד מהשותפים ותיאור קצר של חלקו במיזם.
- התייחסות לנושא שיתוף הידע בין חברי המיזם.

שלב שני – בחינה ודיוק

- ועדת השיפוט המדעית תבחן את התקצירים שהוגשו בשלב ראשון.
- הוועדה רשאית לדחות הצעות, לדרוש הבהרות מהמגישים, לבצע משוב ולדייק את ההצעות.

שלב שלישי – הזמנה לכתיבת תכנית מיזם מלאה

- הצעות הקדמיות שאושרו בשלב השני יועברו לשלב כתיבת תכנית מיזם מלאה זאת לפי מסמך ההנחיות להגשת תכנית מיזם מלאה.
- נדרש, כי תהיה אחידות בכתיבת ההצעות בכל אחד מתתי התוכניות במיזם.
- ההצעות המלאות יוגשו במערכת המדענית.
- הצעות אשר לא יעמדו בהנחיות ייפסלו.

שלב רביעי – שיפוט ותשובות למגישים

קריטריונים לשיפוט והערכת ההצעות:

1. היקף התחומים שמשלב המיזם – שילוב התמחויות ממספר תחומים מדעיים שונים.
2. מידת שיתוף פעולה בין מספר מו"פים – עדיפות למיזמים הכוללים לפחות שני מו"פים או יותר.
3. מידת שילוב עם גופים מחקריים חיצוניים – עדיפות לשיתופי פעולה עם מכוני מחקר, מוסדות אקדמיים ותעשייה.
4. טיפול בבעיה מערכתית ברורה – המיזם מתמודד עם אתגר רחב, מורכב ומתמשך.
5. יכולת השפעה על כלל המערכת החקלאית – פוטנציאל להשפעה לאומית, בין-אזורית או על ענף שלם.
6. מערכת לתיאום ולבקרה – מערך התיאום בין השותפים במחקר ויכולת ניהול מקצועית של פרויקט בהיקף רחב.

7. סיכויי הצלחה – היתכנות מדעית, לוחות זמנים ריאליים ומשאבים זמינים.
8. התאמה לשטח – חיבור מובהק לצרכים של חקלאים ויכולת ליישום עתידי.

אשכול ב' – מחקרים בתחומי התמחות שנקבעו ע"י כל מו"פ (נספח ו)

מאפייני המחקרים שיאושרו באשכול זה: אשכול זה מיועד לתמיכה במחקרים העוסקים בנושאים המוגדרים כתחומי הליבה של כל תחנת מו"פ אזורית.

הנושאים במחקרים אלו מהווים את הבסיס המקצועי לפיתוח ידע חדש, חיזוק תחומי התמחות אזוריים והובלת פתרונות המותאמים לצרכים המקומיים.

מחקרים בנושאים חופפים שהוגשו על ידי מספר מו"פים יידרשו לפעול בתיאום ולבנות תשתית ניסויית משותפת, הכוללת מדדים וטכנולוגיות אחידים, לצורך איסוף נתונים השוואתי ויצירת בסיס ידע אזורי וארצי מתואם מהשלב הראשון של המחקר. מהלך זה נועד לאפשר ריכוז דאטה איכותי, הקמת בסיס נתונים אזורי וארצי רחב, והפקת תובנות משותפות לצורך קידום הידע והמחקר היישומי.

שלבי ההגשה וההתקדמות:

שלב ראשון – הגשת תקציר ראשוני (עמוד שני עמודים)

- תקציר: הבעיה המרכזית, מידת הדחיפות, הפתרון המוצע ותרומתו החדשנית. בתקציר יצוינו המחקרים התואמים המתבצעים במופיים אחרים אם קיימים.
- ציון מחקרים תואמים, שמות החוקרים המובילים ושייכותם.

שלב שני – בחינה, דיוק ותיאום

- ועדת השיפוט המדעית תבחן את התקצירים שהוגשו בשלב ראשון.
- הוועדה רשאית לדחות הצעות, לדרוש הבהרות מהמגישים, לבצע משוב ולדייק את ההצעות.
- הוועדה תבחן את מידת ההתארגנות לאיסוף נתונים משותף לצורכי השוואה ולימוד. מחקרים בהם יזוהה העדר שיתוף כזה יוחזרו לחוקר לצורך תיקון.

שלב שלישי – הזמנה לכתיבת הצעת מחקר מלאה

- הצעות הקדמיות שאושרו בשלב השני יועברו לשלב כתיבת הצעת מחקר מלאה זאת לפי מסמך ההנחיות להגשה.
- ההצעות המלאות יוגשו במערכת המדענית.
- הצעות אשר לא יעמדו בהנחיות ייפסלו.

שלב רביעי – שיפוט ותשובות למגישים

קריטריונים לשיפוט והערכת ההצעות:

1. מידת בהירות המטרה והגדרת הבעיה - המחקר מטפל בבעיה חקלאית ברורה, רלוונטית ומשמעותית לאזור הפעילות של המו"פ. קיימת הגדרה של מטרות ברורות השגה ומדידות.

2. מידת ההתאמה לתחום ההתמחות של המו"פ - נושא המחקר משתלב באופן ישיר עם תחום ההתמחות המקצועי והאסטרטגי של התחנה. המחקר תואם את מפת הצרכים והאתגרים החקלאיים באזור.
3. מידת החדשנות במחקר - קיים אלמנט של חידוש או שיפור משמעותי לעומת ידע או טכנולוגיה קיימים. המחקר הינו בעל תרומה להעמקת הידע ולשדרוג כלים קיימים בשטח.
4. מידת החפיפה בין-מו"פים ויכולת ליצירת שותפות אזורית – נושא המחקר חופף בתחומו או משיק למספר מו"פים. במסגרת זו תישקל:
- רמת התיאום והקואורדינציה בין ההצעות – האם המחקרים מנוסחים תוך מודעות הדדית ונכונות לשתף פעולה.
- שיתוף פעולה בכתיבת ההצעה – עד כמה מתקיים תהליך משותף של הגדרת הבעיה, מטרות ומבנה מתודולוגי בין המו"פים המעורבים.
- פוטנציאל לאיגום ולמידה מהדאטה – האם קיימת תשתית או כוונה להקמת בסיסי נתונים משותפים, סטנדרטיים ופתוחים לצורך ניתוח אזורי וארצי השוואה בין תנאים גיאוגרפיים שונים, ולמידה מרחבית רחבה יותר.
5. מידת הפוטנציאל ליישום ולהטמעה - האם קיימים סיכויי הצלחה גבוהים ליישום ממצאי המחקר בשטח החקלאי, בטווח הקצר או הבינוני. זיהוי של שותפים פוטנציאליים ליישום, כגון מדריכים, חקלאים, או חברות בתחום.
6. שיתופי פעולה מקצועיים - עדיפות תינתן למחקרים הכוללים שיתוף פעולה עם חוקרים נוספים ממכוני מחקר, מוסדות אקדמיים, תחנות מו"פ אחרות או גורמים מהתעשייה. שיתוף ידע, מומחיות ומשאבים כחלק ממערך העבודה.
7. תוכנית עבודה ריאלית ומובנית - המחקר כולל שלבים ברורים, לוחות זמנים סבירים, תוצרים צפויים, ואבני דרך ניתנות למעקב. שימוש במדדים להערכת הצלחת המחקר לאורך הדרך.
8. התאמה לתקציב ולמשאבים - התאמה בין היקף המחקר לבין המשאבים (כספיים, אנושיים, לוגיסטיים) הנדרשים והזמינים במו"פ. ניהול סיכונים ויכולת ביצוע בפועל בהתאם לאילוצים הקיימים.

אשכול ג' – מחקרים ייחודיים מחקרי היתכנות ופיילוטים להטמעה בשטח

מאפייני המחקרים שיאושרו באשכול זה: אשכול זה מיועד לתמיכה במחקרים במחקרים בעלי זיקה ישירה לצרכים הייחודיים של האיזור, ממוקדים וישומיים, המתבצעים בתוך תחנת המו"פ. באשכול זה יכללו גם מחקרים לצורך בחינת ישימות של רעיונות חדשים ואיסוף נתונים ראשוני וכן מחקרי הטמעה, במשקי מודל או בשיתוף עם חקלאים בחלקות מסחריות, זאת לצורך הטמעה של טכנולוגיות ומודלים שנבדקו קודם לכן, כמפורט להלן.

מחקרים באשכול זה יהיו אחד משלושת הסוגים הבאים:

1. **מחקרי היתכנות ממוקדים** – נושאים בעלי מאפיינים ייחודיים למרחב הפעולה של המו"פ.
2. **מחקרי תצפית** – מחקרים קצרי טווח (שנה-שנתיים) לצורך בדיקה ראשונית ואיסוף נתונים.

3. **מחקרי הטמעה** – מחקרים מבוססי ידע קודם שמיועדים לבדוק יישום בשטח, תוך שיתוף פעולה הדוק עם מדריכי שה"מ וחקלאים מובילים. עם אפשרות להטמעה אצל חקלאים והקמת משקי מודל.

שלבי ההגשה וההתקדמות:

שלב ראשון – אישור פנימי ע"י הנהלת המו"פ

- הצעת המחקר תוגש לבחינה, סינון, סיווג (1-3 לעייל) ואישור ההנהלה פנימית במו"פ לפני ההגשה במערכת המדענית.
- ההצעות המלאות יוגשו במערכת המדענית.
- הצעות אשר לא יעמדו בהנחיות ייפסלו.

שלב שני – הגשה ושיפוט

- הצעת המחקר המאושרת ע"י הנהלת המו"פ תוגש לוועדת השיפוט המדעית.
- הוועדה רשאית לדחות הצעות, לדרוש הבהרות מהמגישים, לבצע משוב ולדייק את ההצעות.
- ההצעות תדורגנה או תוחזרנה לתיקונים לפי הקריטריונים המפורטים כאן.

קריטריונים לשיפוט והערכת ההצעות

1. מידת בהירות הבעיה והמטרה - עד כמה מוגדרת היטב הבעיה החקלאית שהמחקר מבקש לטפל בה, האם קיימת הצדקה ברורה לבחירת הנושא מנקודת מבט אזורית.
2. מידת הרלוונטיות המקומית - מידת ההתאמה של המחקר לצרכים, תנאים ואתגרים של אזור הפעולה של המו"פ. עד כמה הנושא עלה מהשטח – מדיווחי חקלאים, מדריכים או נתונים אזוריים.
3. מידת החדשנות והערך המוסף בהצעה - האם קיים מרכיב של פתרון חדשני, גישה שטרם נוסתה או תצפית שיכולה להוביל למחקר מעמיק בעתיד. האם המחקר מציע שיפור משמעותי לגישות קיימות.
4. מידת פוטנציאל היישום - האם קיימת סבירות גבוהה לכך שהתובנות מהמחקר יישמשו ליישום מיידי או לבניית מודל הטמעה רחב יותר. מחקרי הטמעה יידרשו להציג שותפות עם מדריכי שה"מ, כולל זיהוי חקלאים משתתפים.
5. פירוט מקצועי של תוכנית עבודה ומדדים - תכנון ברור, כולל שלבים, לוחות זמנים, תוצרים צפויים ומדדים להערכת הצלחה.
6. מידת היתכנות כלכלית ותפעולית - התאמת היקף המחקר למשאבים וליכולות של התחנה או השטח. עד כמה ניתן לביצוע במסגרת התחנה או בשטח החקלאי הנתון

ועדת השיפוט המדעית תדרג את הצעות המחקר, על פי הקריטריונים להערכה ושיפוט כמפורט בטבלה להלן:

הניקוד המקסימאלי	מיזמים חוצי מו"פים	אשכול א'
10	היקף התחומים שמשלב המיזם	1.
20	מידת שיתוף הפעולה בין מספר מו"פים	2.
20	מידת שילוב גופים מחקרניים נוספים	3.
10	טיפול בבעיה מערכתית ברורה	4.
10	יכולת השפעה על כלל המערכת החקלאית	5.
10	מערכת לתיאום ובקרה	6.
10	סיכויי הצלחה	7.
10	התאמה לשטח	8.
הניקוד המקסימאלי	מחקרים בתחומים שנקבעו על ידי כל מו"פ	אשכול ב'
10	מידת בהירות המטרה והגדרת הבעיה	1.
20	מידת ההתאמה לתחום ההתמחות של המו"פ	2.
20	מידת החדשנות במחקר	3.
10	מידת חפיפה בין מו"פים והיכולת ליצירת שותפות איזורית וארצית	4.
10	מידת הפוטנציאל ליישום ולהטמעה	5.
10	שיתופי פעולה מקצועיים	6.
10	תוכנית עבודה ריאלית ומובנית	7.
10	התאמה לתקציב ולמשאבים	8.
הניקוד המקסימאלי	מחקרים ייחודיים מחקרי היתכנות ופיילוטרים להטמעה בשטח	אשכול ג'
20	מידת בהירות הבעיה והמטרה	1.
20	מידת הרלוונטיות המקומית	2.
20	מידת החדשנות והערך המוסף	3.
20	מידת פוטנציאל הישום	4.
10	תוכנית עבודה ומדדים ברורים להערכת ההצלחה	5.
10	מידת היתכנות כלכלית ותפעולית	6.

7. נוהלי עבודה

1. באחריות ועדת השיפוט המדעית לוודא, כי לא תאושרנה לביצוע הצעות מחקר במקרים הבאים:
 - הצעות מחקר שהוגשו ואושרו בעשר השנים האחרונות (2015 ועד 2024) באחד ממסלולי התמיכה של המדענית הראשית כולל מיזמים, קרן מרכזית או תוכניות יחודיות (אין הכוונה למחקרי המשך).
 - הצעות מחקר המבוצעות במו"פים אחרים (למעט במקרים שנדרש ביצוע במספר מו"פים בשל שונות גיאוגרפית).
 - הצעות מחקר דומות או זהות למחקר אחר המתקצב ע"י תמיכה ממשלתית או תמיכה של סקטור פרטי גם אם היא חלקית.
2. למען הסר ספק יצוין כי הגשת הצעות מחקר במסלול זה אינה פוגעת בזכאותו של חוקר במו"פים להגיש הצעות מחקר אחרות למסלולי תמיכה אחרים בקרן המחקרים המרכזית של המדענית הראשית במשרד החקלאות וביטחון מזון. אולם, חוקר ראשי לא יגיש יותר משלוש הצעות לאשכולות א' ו-ב'.
3. עבודת ועדת השיפוט המדעית תוצג בטבלה מרכזת בהתאם לציוני דרוג המחקרים.
4. מובהר בזאת כי הצעת מחקר שתקבל ציון איכות של פחות מ- 50 בהתאם לקריטריונים להערכה ושיפוט תיפסל על הסף.
5. לאחר דירוג ההצעות כאמור, הן יועברו לוועדת התמיכות למחקרים שתקבע, על בסיס הדירוג וההמלצה של ועדת השיפוט המדעית, אם לזכות אותן בתמיכה או לדחותן. הוועדה תאשר סכום התמיכה לכל הצעה.
6. הרכב ועדת התמיכות למחקרים:
מדענית ראשית של המשרד או נציגה – יו"ר
היועץ המשפטי של המשרד או נציגו
חשב המשרד או נציגו
7. לאחר אישור ועדת התמיכות, ייחתם עם מקבל התמיכה הסכם בהתאם לנספח 5 ע"י מורשי החתימה של המו"פ ושל משרד החקלאות וביטחון המזון, המפרט את סכום התמיכה ותוקפה ואופן הדיווח המדעי והכספי עפ"י אבני הדרך שתיקבענה. ככל שלמבקש התמיכה לא אושרה תמיכה כלל, תימסר לו הודעה על כך.
8. עם אישור ועדת התמיכות, תפורסם טבלת המחקרים המאושרים לתמיכה באתר המדענית הראשית שבמשרד החקלאות וביטחון המזון.

8. איגום תמיכות ומניעת כפל

בקשת התמיכה של המבקש תכלול פירוט של כל התמיכות שאושרו למבקש, בקשות לתמיכה שהגיש ושטרם אושרו לו או בקשות שבכוונתו להגיש למשרד או למשרדי ממשלה אחרים, בכסף או בשווה כסף, בגין הפעילות שעבורה הוא מבקש את התמיכה לפי נוהל זה.

9. תשלום התמיכה

1. תמיכה שתאושר על ידי ועדת התמיכות למחקרים תועבר לזכאי בהתאם להוראות התכ"ם והנחיות החשב הכללי ובכפוף לתנאים המופיעים בנוהל תמיכות זה.
2. לשם ביצוע התשלום יעביר מבקש התמיכה ליחידה המקצועית במשרד דוחות ביצוע תקופתיים החתומים על ידי מנהל המו"פ והחשב המלווה את המו"פ בצירוף כרססת הנהלת חשבונות המעידה על רישום ההוצאות בספרי המו"פ, ודו"ח ביצוע שנתי ומסכם חתום בנוסף גם ע"י רו"ח חיצוני.
3. במקרה הצורך ועל פי שיקול דעתו יהיה המשרד רשאי לדרוש כל מידע או אסמכתא רלבנטיים כתנאי לביצוע התשלום.
4. התמיכה תועבר במישרין לחשבון הבנק של הזכאי.
5. לא ניתן יהיה להמחות את כספי התמיכה לפי נוהל זה אלא במקרים חריגים באישור המנהל הכללי של המשרד ושל חשב המשרד.

10. מעקב ובקרה

1. המשרד או מי מטעמו יהיה רשאי לערוך ביקורת, בכל עת, גם לאחר תשלום כספי התמיכה, בדבר אמיתות הנתונים שנמסרו לו, מילוי התנאים למתן התמיכה ועל השימוש בתמיכה שנתן.
2. דוח כספי יוגש לקרן המדענית בהתאם לנהלים שמתעדכנים מעת לעת ושיפורסמו באתר המדענית. לשם ביצוע הפיקוח רשאי המשרד או מי מטעמו לדרוש מהנתמך להגיש לו דיווחים כספיים ואחרים בקשר לשימוש בתמיכה ורשאי הוא לשלוח מבקר או מפקח מטעמו לבקר במשרדיו ובמיתקניו ולעיין בספרי החשבונות שלו.

11. הקטנת תמיכה או ביטולה

1. המשרד רשאי להקטין או לבטל את התמיכה אם לא קיים הנתמך את כל דרישות המשרד בקשר לביצוע הפיקוח כאמור, אם לא קיים הנתמך את כל התנאים או ההתחייבויות בקשר למתן התמיכה, אם התברר כי הנתמך זכאי לקבל כספים או נכסים נוספים בגין הפעילות הנתמכת, אם התמיכה ניתנה על בסיס נתונים לא נכונים, אם הופחת תקציב התמיכה עקב מדיניות כלכלית או אם יש למשרד חשש סביר כי הנתמך פועל שלא על פי דין.
2. החליט המשרד על הקטנת התמיכה או על ביטולה, ישיב הנתמך למשרד את התמיכה ששולמה לו ושהוחלט על ביטולה, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית חשב כללי.
3. המשרד רשאי יהיה לגבות את חובו של הנתמך באמצעות משרד ממשלתי אחר, שממנו מגיעים כספים לנתמך, בשל תמיכה או בשל כל התקשרות אחרת.
4. במקרה בו יתגלה כי שולמה תמיכה על בסיס דיווח כוזב, הנתמך ישיב את מלוא כספי התמיכה ששולמו לו, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית חשב כללי, ולא יהיה זכאי לקבל תמיכה כלשהי מהמשרד בכל נושא שלגביו יפרסם המשרד נוהל תמיכה במהלך השנתיים העוקבות.

12. פרסום תוצאות המחקרים

1. על כל מו"פ להגיש למדענית דוח מדעי תקופתי ודוח מסכם והכל בהתאם להנחיות להגשת דוחות מדעיים המתפרסמים באתר המדענית הראשית. הדו"ח יפורסם באתר האינטרנט של המדענית הראשית ובכל דרך אחרת כפי שיראה המשרד לנכון.
2. על אף האמור בס"ק (א), מו"פ המעוניין להגיש בקשה לרישום פטנט, זכות מטפחים או זכות קניין רוחני אחרת על תוצר כלשהו של המחקר, יודיע על כך בכתב למדענית הראשית בעת הגשת הדו"ח המסכם או במועד מוקדם יותר, ובמקרה כזה יידחה בשנה פרסום הדו"ח המסכם של המחקר או חלקים ממנו, ככל הנדרש לפי שיקול דעתו של המדענית הראשית. ועדת התמיכות רשאית לדחות את הפרסום לתקופה של עד חצי שנה נוספת לפי בקשה מנומקת של המו"פ ועל בסיס המלצת המדענית הראשית.
3. לגבי כל המצאה הנובעת מביצוע המחקר ותוצאותיו המו"פ מתחייב להגן על חשבונו ולרשום את הידע ותוצאותיו בהתאם להוראות כל דין, בארץ ו/או בחוץ לארץ לפי שיקול דעתו בין בעצמו ובין על ידי תאגיד שבבעלותו המלאה ו/או על ידי מוסד להעברה טכנולוגית, לבד או בשותפות עם גוף אחר שיקבע על ידם. מקום בו יחליט המו"פ כי אין בכוונתו להגיש בקשת פטנט, יעדכן את הממשלה מבעוד מועד על מנת שתחליט אם היא מעוניינת להגן על הידע ותוצאותיו באופן עצמאי.
4. הממשלה תהיה בעלת רישיון שימוש לא בלעדי ושאינו ניתן להעברה, ללא תמורה, לעשות שימוש בתוצר הידע ובקניין הרוחני ובתוצרי הידע לרבות בפטנט שירשם בכל העולם בין בעצמה ו/או במשותף ו/או באמצעות גורם אחר לצרכים לאומיים.
5. הקביעה אם מדובר בצרכים לאומיים תהיה של שר החקלאות וביטחון מזון, שר המשפטים ושר האוצר.
6. המו"פ מתחייב לספק לממשלה כל מידע, מסמכים, מדגמים, תרשימים, בקשות בקשר לידע האמור ולחתום על כל מסמך שיידרש לממשלה לשם מימוש זכויותיה לרבות כתבי העברה, יפוי כח, ויתור, וכיו"ב.
7. קבל המו"פ תמורה כלשהי ממסחור הידע ותוצרי הידע של המחקר לרבות שירותים נלווים או הכרוכים בו, מתחייב המו"פ להחזיר לממשלה 10% מכל הכנסה אותה קיבל והנובעת מן המחקר נשוא ההסכם ממועד קבלתה ועד להחזר הסכום המצטבר של התשלום שמומן על ידי המדענית הראשית, על פי נוהל זה, כל זאת צמוד למדד המחירים לצרכן ובתוספת ריבית החשב הכללי.
8. סעיף זה יחול, אף אם ההכנסה ממסחור תוצרי הידע נוצרה אצל המו"פ ו/או אצל תאגיד הפועל בשמו, הקשור לו, או השותף לו, לרבות מוסד להעברה טכנולוגית.
9. המו"פ מאשר כי החוקר הראשית הצהיר שעל פי מיטב ידיעתו אין בהצעת המחקר שלו משום הפרת זכויות קניין כלשהן של צד שלישי.
10. המו"פ מתחייב לשמור על דיני הקניין הרוחני כפי שינהגו מעת לעת, במדינת ישראל.
11. ידוע למו"פ, כי אם יורשע בפס"ד חלוט בעבירה על דיני הקניין הרוחני, תהיה הממשלה רשאית לבטל למפרע את המימון מכוח הנוהל ולדרוש החזרתו במלואו בצרוף ריבית והפרשי הצמדה כחוק.
12. למען הסר ספק, במידה שישתנו נהלי המשרד באשר לגביית התמלוגים או נהלי מסחור הקניין הרוחני, נוהל זה ישתנה בהתאם בשנים הבאות.

13. לוחות זמנים

תאריך	שלב	הערות
04.09.25	מועד פרסום הנוהל להערות הציבור	
8.09.25 עד השעה 12:00	מועד אחרון לקבלת הערות	את ההערות/שאלות יש להעלות באתר "המדענית"
9.09.25	פרסום נוהל תמיכות סופי פתיחה להגשת <u>תקצירים למיזמים</u> (אשכול א')	את התקצירים יש לשלוח לכתובת המייל: noaltmichot@gmail.com
18.09.25 עד השעה 12:00	מועד אחרון להגשת <u>תקצירים למיזמים</u> (אשכול א')	
30.09.25	מענה לקבלה/דחייה של התקצירים למיזמים (אשכול א') פתיחת שלב ההגשה המלא להצעות מחקר למיזמים שאושרו להגשה (אשכול א')	
30.10.25 עד השעה 15:00	מועד אחרון להגשת <u>הצעות מחקר למיזמים</u> (אשכול א') באתר המדענית	
15.11.25	מענה לקבלה/דחייה של <u>הצעות המחקר למיזמים</u> (אשכול א')	
15.11.25	פתיחת הגשת <u>תקצירים למחקרים בתחום ההתמחות</u> (אשכול ב') פתיחת שלב הגשת <u>הצעות המחקר באשכול ג'</u>	את התקצירים יש לשלוח לכתובת המייל: noaltmichot@gmail.com
1.12.25	מענה לקבלה/דחייה של התקצירים למחקרים בתחום ההתמחות (אשכול ב') פתיחת שלב ההגשה המלא עבור <u>הצעות מחקר מלאות</u> שאושרו בתחום ההתמחות (אשכול ב')	
1.01.26 עד השעה 15:00	מועד אחרון להגשה אלקטרונית של <u>כל הצעות המחקר המלאות</u> (לפי אישור) ע"י רשות המחקר באתר המדענית (אשכול ב' ו ג')	
25.01.26 עד השעה 15:00	מועד אחרון להגשת הדירוג ללשכת המדענית ע"י צוות השיפוט בכל האשכולות	
29.01.26	מועד אחרון על אישור/דחייה של ההצעות בכל האשכולות	

אזורים עתירי פעילות חקלאית

אזורי עדיפות לאומית
לפי החלטת ממשלה 919 מיום 10.09.2023

נספח 2

טופס בקשה והתחייבות לעניין נוהל תמיכה במחקר ופיתוח חקלאי במסגרת מרכזי מו"פ יישומי אזורי לשנים 2026-2028

1. בהתאם לנוהל תמיכה במחקר ופיתוח חקלאי במסגרת מרכזי מו"פ יישומי-אזורי לשנים 2026-2028 שפרסם משרד החקלאות וביטחון המזון ב-_____, אנו הח"מ, מורשי החתימה מטעם _____ (שם התאגיד) שמספרו _____ (מספר התאגיד) וכתובתו _____ (כתובת ומיקוד), מגישים בזאת בקשה לקבלת תמיכה בהתאם לנוהל התמיכה.

(יש לצרף את כל המסמכים הרלוונטיים לפי הנוהל, בהם טופס בקשה להעברת כספים באמצעות מס"ב (נספח 3); אישור עדכני מרשויות המס לעניין ניהול ספרים לפי חוק עסקאות גופים ציבוריים, התשל"ו-1976; אישור לצורך ניכוי מס במקור, לפי תקנות מס הכנסה (אישור בדבר ניכוי במקור), התשמ"א-1980; פירוט של כל התמיכות שאושרו למבקש התמיכה, בקשות לתמיכה שהגיש ושטרם אושרו לו או בקשות שבכוונתו להגיש למשרד או למשרדי ממשלה אחרים, בכסף או בשווה כסף, בגין הפעילות שעבורה הוא מבקש את התמיכה לפי נוהל זה, לרבות סכום התמיכה ופרטי הגורם המממן; אומדן מקורות ושימושים עבור כל מחקר, לרבות פירוט הגורמים המממנים. לגבי כל מחקר תפורט עלות צפויה ומקורות תקציביים (היקף התקציב ופרטי הגורם המממן); הצגת המקורות למימון משלים לפעילות המו"פ בגובה שלא יפחת מ 40% מהתקציב הכולל של המחקרים שלגביהם מתבקשת תמיכה מהמשרד).

כמו כן, אנו מצהירים ומתחייבים בזאת, בשם התאגיד מגיש הבקשה, כדלקמן:

2. ידוע למבקש כי היקפה הסופי של התמיכה ייקבע בהתאם לביצוע המחקרים בפועל, לאישור הדו"ח הכספי המסכם ולכל התנאים המפורטים להלן בנוהל התמיכה ובכתב בקשה והתחייבות זה. כמו כן ידוע לנו כי סכום התמיכה הינו שקלי, כולל מע"מ ואינו נושא הצמדה כלשהי.

3. מבקש התמיכה מתחייב לעמוד בתנאים המפורטים להלן:

א. לעשות שימוש בכספי התמיכה אך ורק לביצוע המחקרים שאושרו לו על ידי ועדת התמיכות למחקרים.

ב. לבצע את המחקרים שאושרה להם תמיכה לפי תוכנית המחקר שאושרה על ידי משרד החקלאות וביטחון מזון.

ג. להשלים את יתרת תקציב המחקר של כל מחקר שבעדו אושרה לו תמיכה (קיימת אפשרות להשלים את התקציב גם ע"י השתתפות של גורמי חוץ).

ד. לנהל ספרי הנהלת חשבונות נפרדים לפעילות הנתמכת מיתר הפעילויות בהן עוסק מבקש התמיכה. לשם עמידה בתנאי זה על המבקש לצרף אישור ר"ח.

ה. לפרסם את תוצאות המחקר באתר של מבקש התמיכה. כמו כן ידוע למבקש התמיכה והוא מסכים לכך כי משרד החקלאות וביטחון מזון יפרסם את המחקר הנתמך ותוצאותיו באתר משרד החקלאות וביטחון מזון ובכל דרך אחרת כפי שימצא לנכון.

4. ידוע למבקש, כי במידה שעקב נזק טבעי, מחלה או כל סיבה אחרת הופסק ביצוע המחקר, ובכפוף לאישור המדענית הראשית של משרד החקלאות וביטחון מזון, ישולם חלק יחסי של התמיכה,

בהתאם לשלב שבו הופסק המחקר, בכפוף לדיווח ההוצאות שהוצאו עד להפסקת המחקר. משרד החקלאות וביטחון מזון רשאי להקצות תקציב תמיכה שלא ינוצל עקב הפסקת מחקרים כאמור, למחקרים אחרים בהתאם לאמות מידה שיאושרו על ידי ועדת התמיכות.

5. מבקש התמיכה מתחייב כי במידה שהתמיכה, שתועבר אליו בפועל, תהיה גבוהה מסכום התמיכה שלו הוא זכאי לפי אישור ועדת התמיכות, ישיב את הסכום ששולם לו ביתר למשרד החקלאות וביטחון מזון בתוך 60 יום מיום שנודע לו הדבר.

6. מבלי לגרוע מהאמור לעיל, יובהר כי משרד החקלאות וביטחון מזון רשאי לקזז את הסכומים ששולמו ביתר מכל סכום לו זכאי מבקש התמיכה מהממשלה.

7. מבקש התמיכה מאשר בזאת כי ידוע לו שבמידה שלא יעמוד בתנאי מהתנאים המפורטים בנוהל התמיכה, בכתב ההתחייבות או בכל דרישה אחרת של המשרד, יהיה חייב להשיב למשרד החקלאות את מלוא התמיכה או חלקה, כפי שייקבע ע"י משרד החקלאות וביטחון המזון, וכי משרד החקלאות וביטחון המזון יהיה רשאי לקזז את הסכומים כאמור מכל סכום לו זכאי מבקש התמיכה מהממשלה.

8. משרד החקלאות וביטחון המזון או מי מטעמו רשאי לדרוש ממבקש התמיכה להגיש לו דיווחים כספיים ואחרים בקשר לפעילותו ורשאי הוא לשלוח מבקר או מפקח מטעמו לבקר במשרדיו ובמיתקניו ולעיין בספרי החשבונות שלו. מבקש התמיכה מתחייב לשתף פעולה עם עורך הביקורת, לרבות המצאת כל מסמך ו/או מידע שיידרש על ידו.

9. כל האמור בכתב התחייבות זה אינו בא לגרוע מכל תנאי אחר שבו מחויב לעמוד מבקש התמיכה במסגרת כל נוהל אחר של הממשלה שלפיו מתקצבים אחד או יותר מהמחקרים נשוא כתב התחייבות זה.

אנו הח"מ, מורשי החתימה מטעם מבקש התמיכה, מתחייבים בזאת לקיים את כל ההוראות וההנחיות המפורטות בכתב בקשה והתחייבות זה ולראיה באנו על החתום:

שם _____ תפקיד _____ חתימה _____

שם _____ תפקיד _____ חתימה _____

תאריך: _____

נספח 3

טופס בקשה להעברת כספים באמצעות מס"ב

תאריך.....

פרטי המבקשים

מס' עוסק מורשה/תאגיד				שם	
רחוב	ישוב	מיקוד	טלפון	פקס	

אנו מבקשים בזאת שהכספים המגיעים לנו יועברו לחשבוננו:

בבנק

סניף

כתובת

מס' סניף

מס' חשבון

הננו מתחייבים לדווח על כל שינוי של הפרטים.

אישור מורשי חתימה:

תאריך	שם ושם משפחה	מס' תעודת זהות	חתימה
-------	--------------	----------------	-------

תאריך	שם ושם משפחה	מס' תעודת זהות	חתימה
-------	--------------	----------------	-------

חותמת התאגיד

אישור הבנק

הרינו מאשרים כי עפ"י רישומינו, החתומים מעלה הינם הבעלים של חשבון מס'
בסניפנו ורשאים ע"פ מסמכינו לחייב את החשבון הנ"ל בחתימתם.

חתימתם נכונה ומאושרת על ידינו.

תאריך..... חתימה וחותמת

נא לצרף:

1. אישור על ניהול ספרים.

2. אישור על ניכוי מס במקור.

נספח 4 - תחומי ההתמחות של כל אחד מהמו"פים האזוריים (לעניין אשכול ב')

מו"פ צפון:

1. פיתוח מטע עתידי
2. התמודדות עם השפעות שינויי אקלים ואירועי קיצון אקלימיים תוך ניצול מגוון טופו אקלימי
3. מחקר ופיתוח של שימוש רב שכבתי בקרקע במגוון גידולים בצפון – למעט תחום האגרו-וולטאי
4. מחקר ופיתוח של חקלאות טכנולוגית מדייקת וחדשנית בצפון

מו"פ עמק המעיינות:

1. חידושים בענף התמרים: פיתוח ואיקלום זני תמרים והתמודדות עם חדקונית הדקל
2. שיפור ממשקי הדברת מחלות בגידולי ירקות, תבלינים ובאחסון
3. מדגה וחקלאות מים
4. חקלאות בתנאי מים מליחים

מו"פ בקעת הירדן:

1. כרם מאכל: שיפור הרווחיות (בזנים קיימים וזנים חדשים)
2. שיפור הרווחיות בענף התמרים – בדגש על איכות הפרי
3. הגנת הצומח בתמר
4. שיפור ריווחיות בגידול פלפל בבקעת הירדן – וירקות נוספים בבתי צמיחה ומצע מנותק

מו"פ ההר המרכזי:

1. גידול מיטבי וכלכלי של פטל ואוסנה
2. פיתוח של גידולים חדשים ורווחיים המותאמים לאיזור ההר, ובהם גפן, זית ודובדבן
3. מימוש פוטנציאל ענף התאנים באיזור ההר
4. שיפור רווחיות של משק החי באיזור ההר

מו"פ דרום:

1. חקלאות מדוייקת – שילוב (לא פיתוח) של טכנולוגיות שליטה ובקרה. שיפור ודיוק ממשקי הגידול. להתמודדות עם משבר האקלים
2. שיפור הרווחיות בגידולי הגד"ש
3. שיפור פוריות ובריאות הקרקע בגידול בבתי צמיחה
4. שיפור אגרוטכניקת הגידול והרווחיות בגידולי מטעים סובטרופיים בנגב המערבי

מו"פ רמת נגב:

1. ייעול ושיפור ענף עגבניות שרי ברמת נגב
2. פיתוח גידולים חדשים והתאמתם לתנאי מדבר – דגש על תות שדה (ולא אננס, אוכמניות ואוסנה). בנוסף, בהצעות המחקר בתחום התמחות זה יש להגיש ניתוח כלכלי בסיסי להצלחת הגידול.
3. טיפול ושיקום קרקעות שהושקו במים מליחים ברמת נגב
4. גפן יין

מו"פ ערבה תיכונה:

1. ביוטכנולוגיה וחדשנות: חומרים פעילים מצמחי מדבר ומגידולים חקלאיים כחומר גלם לתעשיית הקוסמטיקה, הרפואה והחקלאות.
2. אקלום וגידול מטעים בתנאים צחיחים ותנאי אקלים משתנה
3. שיפור והעלאת הרווחיות של ענף הירקות בערבה
4. בחינה והטמעה של טכנולוגיות חדשות בבתי צמיחה לשיפור כלכליות הגידול, חסכון בידיים עובדות והתמודדות עם שינוי אקלים.

מו"פ ערבה דרומית:

1. חקלאות מדייקת ואינטגרטיבית הכוללת מחקרי חקלאות מדבר צחיח קיצון, לשם התמודדות עם שינויי האקלים וניהול הייצור
2. התייעלות בענף התמרים, שיפור התמורה וחסכון בתשומות
3. חקלאות מים
4. אגרוולטאי, דו שימוש בקרקע
5. שימוש במים בקשת רחבה של איכויות במטעים וירקות

נספח 5:

הסכם

ניתן להוריד ולקרוא את ההסכם באתר המדענית בלינק:

https://agriscience.co.il/docs/forms/%D7%94%D7%A1%D7%9B%D7%9D_%D7%9C%D7%93%D7%95%D7%92%D7%9E%D7%90.pdf